

Oslo kommune Bymiljøetaten

Saksbehandler, innvalgstelefon

Liv Ingrid Kravdal,

Tillatelse til bruk av drone i Gressholmen-Rambergøya naturreservat

Statsforvalteren gir tillatelse til bruk av drone i Gressholmen-Rambergøya naturreservat. Det er knyttet vilkår til tillatelsen, blant annet for å sikre at det tas tilstrekkelig hensyn til trekkfugl som oppholder seg i bløtbunnsområdet mellom Gressholmen og Rambergøya.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 01.07.2021, samt oppdatert søknad mottatt 25.08.2021. Det er søkt om tillatelse til bruk av drone innenfor Gressholmen-Rambergøya naturreservat og Heggholmen naturreservat i Oslo kommune.

Oslo kommune Bymiljøetaten søker om dispensasjon til bruk av drone i Gressholmen-Rambergøya naturreservat og Heggholmen naturreservat mellom 25. august og 30. september 2021. Formålet med flyvingen er å lage en videoreportasje som skal opplyse og inspirere Oslos befolkning om Bymiljøetatens oppgaver, ansvar og synliggjøre tiltak de gjør. I reportasjen vil de også beskrive de store naturverdiene på øyene og hvorfor de er vernet, og de vil inspirere folk til å ta hensyn til naturen dersom man ferdes der ute. De vil eksempelvis vise steinhellene de har lagt ned til bruk for grilling, slik at man både reduserer risikoen for brann, men også for å skåne det verdifulle underlaget. Filmen skal også ta opp temaer som blant annet nytt bryggeanlegg og toalett, historien om den gamle flyplassen og hangaren og DNTs hytter. Flyvningen vil etter planen bli unnagjort på én arbeidsdag. Start og landing vil fortrinnsvis skje på store åpne steder, på egnet underlag og med en egen landingspad for å skåne underlaget.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Gressholmen-Rambergøya naturreservat og Heggholmen naturreservat. Vi forvalter verneområdene etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Heggholmen naturreservat

Forskrift om vern av Heggholmen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 27.06.2008. Formålet med verneområdet er å bevare et naturområde med særpregete og artsrike tørreng-,

kratt- og kantvegetasjonssamfunn, samt strandengsamfunn med flere sjeldne arter. Formålet er også å bevare en fungerende typelokalitet av Tjuvholmentype rombeporfyrgang med høy vitenskapelig og pedagogisk betydning.

Forskriften inneholder ingen bestemmelser om bruk av drone. Dette krever derfor ingen særskilt tillatelse etter verneforskriften. Vi minner likevel om at fugle- og dyreliv er vernet mot forstyrrelse og unødig jaging etter naturmangfoldloven § 15. Det betyr at selv om det ikke er forbudt å fly drone her, må man vise hensyn og ikke forstyrre.

Gressholmen-Rambergøya naturreservat

Forskrift om vern av Gressholmen-Rambergøya naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 02.10.1992. Formålet med verneområdet er å bevare et marint gruntvannsområde med tilhørende plante- og dyreliv for forskning og undervisning, å bevare vokseplasser for særpregete og artsrike vegetasjonssamfunn på kalkrik grunn, å bevare verdifulle geologiske forekomster, og å sikre spesielle forekomster av virvelløse dyr.

Det følger av punkt 5 i forskriftens kapittel 4 at motorisert ferdsel til lands og i bukta mellom Gressholmen og Rambergøya, samt lavtflyging under 300 m over reservatet, er forbudt. Forbudet omfatter også bruk av modellbåter og modellfly, herunder droner.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til bruk av droner. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Statsforvalterens kunnskap om Gressholmen-Rambergøya naturreservat er basert på informasjon fra Naturbase og Artskart, skjøtelsplanen for området, samt generell kunnskap tilegnet som forvalter av verneområdet og tidligere gjennomførte befaringer til området.

Det foregår hekking i verneområdet, men dette vurderes som lite problematisk i og med at flyvningen vil foregå i god tid etter endt hekking. Flyvning med drone vil imidlertid kunne være forstyrrende for trekkfugl. Bløtbunnsområdet mellom Gressholmen og Rambergøya er en viktig lokalitet for trekkfugl under vår- og høsttrekket. Så lenge det settes vilkår om hvordan flyvningen skal gjennomføres vurderer vi at tiltaket vil være en forbigående forstyrrelse som ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. For å forstyrre fuglelivet i bukta minst mulig må dronen ikke lette og lande nærmere enn 50 m fra vannspeilet, og det må ikke flys lavere enn 100 m over bløtbunnsområdet. Dersom det skal flys over bukta må dette gjøres midt på dagen når det er

færrest fugler i bukta. Flyvningen over bukta må også skje med lav fart og med forutsigbar retning. Det skal flys så lite som mulig på «kryss og tvers».

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av tiltaket skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Det er gjennomført flere bygge- og anleggstiltak innenfor verneområdet de siste årene, men vi er ikke kjent med at det gjennomføres flere flygninger med drone i området i år. Dersom det settes vilkår til flyvningen, mener vi at dette ikke vil øke den samlede belastningen på dyrelivet nevneverdig.

Selv om vår erfaring tilsier at hensynsfull bruk av drone ikke vil forstyrre fuglene i nevneverdig grad, er det allikevel en viss risiko for at det kan oppstå situasjoner der fugler blir forstyrret eller stresset. Dersom fuglene virker stresset, viser aggressiv adferd eller på noen annen måte viser åpenbare tegn til å bli forstyrret av dronen, skal flyvningen opphøre umiddelbart og Statsforvalteren skal varsles omgående. Deretter vil det gjøres en vurdering rundt videre gjennomføring av tiltaket. På denne bakgrunn vurderer vi at det er liten risiko for forstyrrelse.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderinger anser vi kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder som oppfylt. Vi mener at prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver er lite aktuelt i denne saken.

Statsforvalteren er positiv til at det lages en reportasje som beskrive de store naturverdiene på øyene og inspirerer til å ta hensyn til naturen. Etter vår vurdering er omsøkte flygning med drone ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke naturverdiene nevneverdig dersom vilkårene følges. Vilårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til bruk av drone i Gressholmen-Rambergøya naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Tillatelsen gjelder fram til 30.09.2021. Flygningen skal gjøres i løpet av én arbeidsdag.
- Letting og landing med drone i reservatene skal kun gjøres ved behov og da kun på steder som med stor sannsynlighet ikke vil påvirke fugl i nevneverdig grad. Dronen skal ikke lette og lande nærmere enn 50 m fra bløtbunnsområdet mellom Gressholmen og Rambergøya.
- Det skal ikke flys lavere enn 100 m over bløtbunnsområdet, og flyvningen skal foregå midt på dagen i tidsrommet 10:00 til 14:00. Over bløtbunnsområdet skal flyvning skje med lav fart og med forutsigbar retning, og minst mulig på «kryss og tvers».
- Dersom fugler virker stresset, viser aggressiv adferd eller på noen annen måte viser åpenbare tegn til å bli forstyrret av dronen, skal flyvningen opphøre umiddelbart og Statsforvalteren skal varsles.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn (e.f.)
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Liv Ingrid Kravdal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent